

DZIENNIK BYDGOSKI

Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.
Do „Dziennika“ dołącza się co tydzień „SPORT POMORSKI“.
Redakcja otwarta od godziny 8—12 przed południem i od 5—6 po południu.
Redaktor naczelny przyjmuje od godziny 11—12 przed południem.
Rekopisów niezamówionych nie zwraca się.
Redakcja i Administracja w Bydgoszczy, ulica Poznańska 30.
Filje: w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 2 — w Toruniu, ul. Mostowa 17.

Przedpłata wynosi w ekspedycji i agencjach 2.75 zł. miesięcznie, 8.25 zł. kwartalnie; przez pocztę w dom 3.11 zł. miesięcznie, 9.33 zł. kwartalnie.
Pod opaską: w Polsce 5.00 zł., do Gdańska 4.00 guld., do Niemiec 4.00 mk., do Francji i Ameryki 7.50 zł. miesięcznie.
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczanie pisma, a abonenci niemają prawa do odszkodowania.

Telefony: Redakcja 326, Naczelny redaktor 316, Administracja 315, Buchalterja 1374, — Filje: Bydgoszcz 1299, Toruń 800.

Numer 145.

BYDGOSZCZ, wtorek dnia 28 czerwca 1927 r.

Rok XXI.

Kongres eucharystyczny w Inowrocławiu.

J. Em. Ks. Kardynał Prymas Dr. Hlond na Kujawach. — Otwarcie Zjazdu i I. zebranie plenarne. — Pochód. Nabożeństwo pontyfikalne. — Obrady w sekcjach. — Zjazd Związku Katolickich Towarzystw Robotników Polskich. — II posiedzenie walne i zamknięcie Zjazdu. — Roczny Zjazd Misyjny.

(Od własnego sprawozdawcy „Dziennika Bydgoskiego“.)

(s). VIII Zjazd Katolicki, zwołany na ub. sobotę i niedzielę do Inowrocławia, stał się wskutek zrozumienia jego doniosłości przez wszystkie warstwy społeczeństwa z Wlkp., Pomorza jak i z najodleglejszych zakątków Polski potężną manifestacją uczuć religijnych narodu. Udział ludności był nadspodziewanie liczny, pociągi nadzwyczajnie nie mogły pomieścić nieprzejrzanym rzesz uczestników.

Na Zjazd, który miał charakter Kongresu Eucharystycznego, przybył J. Em. Ks. Kardynał-Prymas Dr. Hlond wraz z 5 biskupami i całym szeregiem kanoników i prałatów.

Również przyjęcie, jakiego doznał nowomianowany ks. kardynał na stacjach kujawskich oraz w Inowrocławiu, było dowodem przywiązania ludu naszego do swojego Arcypasterza.

Nie spały jednakowoż i wrogie katolicyzmowi czynniki. Na kilka dni przed zjazdem rozgłoszono w okolicy, że Inowrocław, wskutek zgromadzenia tłumów zapadnie się. — Tylko nieliczne atoli jednostki dały się przekonać, reszta zaś, wierna postanowieniu, nie zraziła się żadnymi przepowiadaniemi i tłumnie na zjazd zdążyła.

Organizacja spoczywała w ręku komitetów wykonawczego oraz miejscowego. Przyznać należy, że mimo nadspodziewanie tłumnego udziału mas komitety pracowały sprężysto i stały na wysokości zadania.

I. dzień Zjazdu.

Przyjazd J. Em. Ks. Kardynała Prymasa Dr. Hlonda.

Protector Zjazdu, Prymas Polski ks. kardynał dr. Hlond przybył do Inowrocławia w sobotę w godzinach południowych. Miasto przybrało wygląd odświeżony, aby godnie przyjąć wysokiego gościa. Wspaniale udekorowano dworzec i główne ulice. Na ulicy Królowej Jadwigi ustawiono szereg olbrzymich bram triumfalnych, domy przybrano bogato w zieleń, w oknach ustawiano obrazy i transparenty.

Ks. Prymas wyjechał z Poznania pociągami o godz. 10 przed poł. w towarzystwie ksks. bisk. Radońskiego, kan. Rutkowskiego, kan. Prądzińskiego, prałata Taczaka, kapel. Mędlowskiego oraz prezesa Ligi Katolickiej dr. Gantkowskiego. Prawie na wszystkich stacjach zgotowano dostojnemu gościowi owacje. W Gnieźnie, które zaniechało manifestacyjnego przyjęcia, wsiadł do pociągu ks. bisk. Laubitz, w Janikowie zaś starosta powiatu inowrocławskiego p. Dietl, który powitał ks. Prymasa na dworcu. Szczególnie serdecznie witano ks. Prymasa w Trzemesznie i Mogilnie, gdzie ks. Prymas przeszedł przed szeregiem działwy szkolnej i organizacyj ustawionych na peronie.

Na dworcu inowrocławskim oczekiwały wysokiego gościa tłumy ludności oraz przedstawiciele władz. Kompanja honorowa prezentowała broń, orkiestra 59 pułku piechoty zagrała hymn naro-

dowy. Delegatów przedstawił ks. Prymasowi ks. radca dziekan Kubski, poczem prezydent miasta dr. Krzymiński wygłosił krótkie przemówienie powitalne. Schodząc z peronu ks. Prymas odebrał raport od dowódcy garnizonu pułk. sztabu gen. Wolikowskiego i przeszedł przed frontem kompanji honorowej. Tłum witał ks. arcybiskupa owacyjnym: „Niech żyje!“ Powozami ruszono przed ratusz.

Przed gmachem magistratu ustawiona była trybuna. Oczekiwały tam na ks. Prymasa rada miejska oraz delegacje czołowych organizacji społecznych miejscowych i z okolicy. Chodniki przepełnione były publicznością.

Ks. Prymas zajął miejsce na tzw. krześle gdańskim na trybunie, poczem przewodniczący rady miejskiej p. Lenartowski wygłosił przemówienie powitalne. Okrzyk na cześć dostojnego gościa podjęty został przez tłumy z entuzjazmem.

Następnie ruszyły powozy ku kościołowi Najśw. Serca Jezusowego, gdzie na stopniach świątyni oczekiwało miejscowe duchowieństwo z dziekanem ks. radcą Kubskim na czele.

Ks. Prymasa wprowadzono do kościoła pod baldachimem w uroczystej procesji. Chór kościelny wykonał potężne „Ecce Sacerdos Magnus“ („Oto kapłan wielki“) Ks. Prymas oraz ksks. biskupi zajęli miejsca w presbyterjum, tak samo przedstawiciele władz i delegacje ze sztabami.

Po przemowie powitalnej ks. dziekana rady Kubskiego zaintonował ks. Prymas, przybrany w szaty pontyfikalne w złotą mitrę i pastorał, „Veni Creator“. Po odśpiewaniu „O salutaris hostia“ i „Tantum ergo“ pobłogosławił ks. Prymas obecnych Przenajświętszym Sakramentem. Na zakończenie uroczystości zaśpiewano „Boże coś Polskę“, poczem ks. Prymasa odprowadzono procesją do probostwa.

Otwarcie Zjazdu.

Na lokal zebrania wybrano szczyplą nieco salę Parku Miejskiego, do której wstęp dozwolony był tylko gościom zaproszonym. Aby umożliwić i szerszym warstwom udział w obradach, ustawiono w sali dwa mikrofony (jeden na mówicy, drugi przy chórze), a w ogrodzie słuchały przemówień i śpiewu przy pomocy czterech megafonów (głośników) niezliczone tłumy publiczności. Uroczystości te wykonała firma Radius z Poznania.

Już długo przed oznaczoną godziną (4 po południu) zapelniała się sala rzeszami delegatów i delegatów z wszystkich zakątków Polski. Przybyli wierni i z Gdańska i Lwowa, z Pińska i Katowic, z Krakowa i Wilna. Z Warszawy ich było 14. Szczególnie licznie zastąpione były ziemie zachodnie. Z Bydgoszczy przybyli m. i. ks. dyr. Filipiak, ks. prałat Malczewski i p. prezydent miasta Słowiński. Redakcję „Dziennika Bydgoskiego“ reprezentowali pp. redaktor naczelny Jan Teska i Szalla.

O godz. 4 sala była już jakby nabita. Wszędzie krztałi się grzeczni harcerze, pełniący służbę informatorów i go-

ców. Oczekiwało dostojników, aby móc zagaić obrady. Gdy przybyli, witano ich owacyjnie. Zajęli więc miejsca na scenie księży biskupi Klunder, Tymieniecki, Radoński, Laubitz i Owczarek. Szczególnie serdecznie powitano J. E. ks. kard. Prymasa dr. Hlonda, który zasiadł następnie na tronie. Drugi tron przeznaczony był dla wojewody poznańskiego.

Krótkim przemówieniem witał następnie gości prezes Ligi Katolickiej prof. dr. Gantkowski, podając zarazem cel Zjazdu. M. i. powiedział: U nas umarła wiara w powodzenie, wiara w siebie — ale do tej wiary możemy dojść tylko przez wiarę w Boga. Wysoko trzymajmy sztandar eucharystyczny! VIII zjazd Katolicki ma nam dać siłę i odwagę na przyszość, ma być lekarstwem dla schorzałej duszy polskiej. Nie pozwólmy oderwać Polski od Kościoła — pamiętajmy, że jeden Bóg nam dał tę Polskę! — Wywody prof. dr. Gantkowskiego przyjęto z entuzjazmem.

Po otwarciu Zjazdu przystąpiono do ukonstytuowania prezydium, które po późniejszym uzupełnieniu miało skład następujący: marszałek — hr. Ponziński z Kościelca, wicemarszałkowie — pp. Posady z Szymborza i przewodniczący rady miejskiej Lenartowski; sekretarze — pp. red. Cieślak i dyr. Olkiewicz, ławnicy — pp. dyr. Kułakowski, poseł Ozimina, Tokarska i nauczyciel Bogusławski.

Po krótkim przemówieniu marszałka zebrania, który wniósł w końcu okrzyk, owacyjnie przy wszystkich podjęty, na cześć Ojca św. Piusa XI oraz p. Prezydenta Rzplitej Mościckiego, nastąpiło przemówienie protektora Zjazdu J. E. ks. kard. Prymasa dr. Hlonda.

Ruch odrodzenia — wywoził dostojny arcybiskup — powrót do Boga daje się odczuwać w ostatnim czasie. Ludzkość znużyła się materializmem, szuka czegoś... zasad... Boga!... Do czego doprowadza bezbożność narodu, pokazała nam Rosja. Dziś już sędziwi profesorem uniwersyteccy, ci, co chcieli wywarzyć świat z posad, co chcieli zburzyć potęgę Wiary św. wracają na łono Kościoła, nawołując młodych, by zaniechali bezskutecznej walki z Bogiem. Odrodzenie w myśl zasad katolickich nie winno jednak nastąpić tylko na zewnątrz, wypowiedziane w szumnych hasłach i frazesach. To nie wystarczy! Odrodzenia serca polskiego potrzeba przy pomocy łaski Bożej.

Pod koniec przemówienia witał ks. kardynał Prymas księży biskupów i podziękował komitetowi za zorganizowanie Zjazdu, poczem podał do wiadomości, że otrzymał z okazji Zjazdu odręczny list Ojca św. Piusa XI.

List ten przeczytał w tłumaczeniu ks. kan. Prądziński. Ojciec św., podnosząc znaczenie zjazdów eucharystycznych, pochwała częste przystępowanie do Stołu Pańskiego, zatwierdza zapowiedziane odpusty oraz śle Zjazdowi błogosławieństwo apostołskie. (List ten podamy w następnym numerze w całości).

Nastąpiły przemówienia powitalne przedstawicieli władz i delegatów. Jako pierwszy zabrał głos i odczytał przemó-

wienie powitalne p. wojewoda Bniński, kończąc wzniosłem „Wszystko dla Boga i Ojczyzny!“ Z kolei przemawiali pp. prezydent m. Inowrocławia dr. Krzymiński, starosta pow. inowrocławskiego Dietl, starosta krajowy Begale z Poznania i wicekurator dr. Stein. Kilkakrotnie przerwano brawami przemówienie pułkownika sztabu generalnego Wolikowskiego, który reprezentował władze wojskowe i garnizon. Zwracając uwagę na bohaterski czyn ks. Skorupki wypowiedział p. pułk. Wolikowski następujące charakterystyczne zdanie: Komuż, jeżeli nie żołnierzowi potrzebna jest żywa Wiara? Obok miłości Ojczyzny ona mu jest ostoją i zachętą!

Imieniem duchowieństwa miejscowego witał zebranych ks. radca dziekan Kubski, z polecenia ks. bisk. Okoniewskiego przemawiał ks. prałat Wysiniński z Torunia, imieniem kapituły chełmińskiej ks. bisk. Klunder, im. Ziemi Pomorskiej składając zarazem hołd nowomianowanemu ks. kardynałowi starosta krajowy min. Wybicki z Torunia, im. Związku Towarzystw w Inowrocławiu ks. prob. Jaśkowski, im. towarzystw polskich w Gdańsku p. Szymański, im. komitetu Misji Katolickiej p. Piechocki z Warszawy, im. kapituły płockiej ks. kan. Modzelewski, im. Wlkp. Tow. Kółek Rolniczych p. dr. Trzciniński, im. rady Ligi Katolickiej w Inowrocławiu p. Mazur, im. Związku Ludowo Narodowego p. dr. Czesław Meissner, (który nie omieszkał przy tej okazji wychwalać p. Stanisława Grabskiego za to, że postarał się o zawarcie konkordatu, który, nawiasem powiedziawszy, wśród duchowieństwa naszego ma jaknajgorszą opinię), — im. Konferencji św. Wincentego a Paulo p. Mieczkowska, im. klubu Chrześcijańsko-Narodowego p. poseł Ozimina, im. stowarzyszenia akademickiego „Odrodzenie“ p. Glema z Poznania, im. zarządu okręgowego Stow. Chrześc.-Narodowego Nauczycielstwa Szkół Powsz. p. Bogusławski z Inowrocławia, im. komitetu redakcyjnego „Głosu Eucharystycznego“ p. Lutostańska ze Lwowa, im. Narodowej Organizacji Kobiet p. Grosmanówna z Poznania, im. Ziemianek Wielkopolskich p. Zakrzewska z Miłosławic, im. zarządu okręg. Związków Urzędników Państwowych, Samorządowych i Komunalnych p. Słowiński z Inowrocławia, im. Włościanek Wielkopolskich p. Fiegelowa, im. Sodalicji Pań p. Czarlińska z Inowrocławia, im. Tow. Nauczycieli Szkół Wyższych p. prof. Pawłowski z Inowrocławia, im. rady naczelnej Młodzieży Wszepolskiej (organizacja akademicka) p. Jabłoński z Poznania, im. Polskiego Stronnictwa Chrześcijańskiej Demokracji członek rady wojewódzkiej p. Józef Trzciniński ze Świerkowa, im. kurji biskupiej Płock zaś ks. kan. Okulski.

Po odśpiewaniu przez chór farny św. Mikołaja pod batutą prof. Sobieskiego „Ave Verum“ Mozarta, wygłosił ks. bisk. Wincenty Tymieniecki referat na temat: „Eucharystja źródłem, osi i ogniskiem życia religijnego“, poczem chór wykonał prześliczne „Ojciec nasz“ Moniuszki. Nastąpiły referaty profe-

Z ŻYCIA TOWARZYSTW.

Klub mandolinistów „Lirenka”. Z powodu ważnych spraw uprasza się członków czynnych oraz nieczynnych o punktualne przybycie na lekcję we wtorek, dnia 28 bm. o godzinie 7.30 wieczorem.

Tow. kobiet „Jedność”. W święto Piotra i Pawła wycieczka do Ostromecka. Wyjazd o godz. 1,30 z głównego dworca.

Tow. śpiewu „Lutnia”. Dzisiaj w poniedziałek o 8-iej wiecz. lekcja śpiewu w hotelu Lengninga, ul. Długa. Z wiadomych powodów komplet członków konieczny.

Sokół V, Okole-Wilczak. Zebranie zarządu, komisji zabawowej oraz kierowników poszczególnych oddziałów we wtorek, 28 bm. u druha prezesa.

„Halka”. Wobec wyjazdu w dniu 29 bm. do Siernieczka, a w dniu 3 lipca do Chełmna, odbędzie się w poniedziałek, 27 bm. lekcja śpiewu, na którą uprasza się o przybycie wszystkich członków czynnych. Wolny bilet na statek do Siernieczka zapewniony dla wszystkich.

Klub mandolinistów „Trio”. W poniedziałek o 8-iej wiecz. pierwsze zebranie plenarne po zebraniu walnym w lokalu p. Zólkiewicza przy ul. Śniadeckich, róg Sienkiewicza.

Koło śpiewu „Chopin” przy Tow. Ośw. Rel. pod opieką św. Ignacego. Lekcja śpiewu w poniedziałek o godz. 7.30 wiecz. w lokalu p. Kleinerla.

Baczność, komisja ogrodowa XXI okręgu śpiewu. Przypomina się wszystkim delegatom poszczególnych tow., którzy do wspomnianej komisji należą, punktualne przybycie we wtorek, 28 bm. na posiedzenie do lokalu p. Mellera przy pl. Piastowskim 2.

Stowarzyszenie Służby Żeńskiej pod wezw. św. Zyty. Wycieczka do Ostromecka w środę, w dzień św. Piotra i Pawła, po południu. Zbiórka o godz. 1-iej na dworcu.

Kurs języka Esperanto. Następną lekcją w poniedziałek, dnia 27 bm. o godz. 7.15 w Resursie Kupieckiej.

Tow. Esperanto. Zebranie konwersacyjne w poniedziałek, dnia 27 bm. o godz. 8.30 wieczorem, w salce klubowej. Wykład na temat aktualny.

Tow. Uczniów Kupieckich. Ćwiczenia lekkoatletyczne dziś o 7-ej na Stadionie Miejskim. Uprasza się o liczny udział.

Cech obuwiczny. Kwartalne zebranie dziś 27 bm. o godz. 7.30, w sali p. Mellera.

Bractwo Strzeleckie. W poniedziałek, 27 czerwca strzelanie honorowe Bractwa Strzeleckiego (5 srebrnych dużych łyżek). Przypomina się braciom, aby się licznie stawili na poniedziałkowe ćwiczebne strzelania. „Ćwicz oko i dłoń” a napewno zdobędziesz nagrody, kto nie ćwiczy, sam sobie szkodzi.

Tow. Kupców. Zarząd kościoła w Siernieczku zaprosił członków naszego towarzystwa do wzięcia udziału w wspólnym nabożeństwie, które odprawione będzie dnia 29 bm. o godz. 10,30 w kościele w Siernieczku, na intencję fundatorów. Odjazd statkiem (z muzyką) z przystani przy urzędzie pocztowym dnia 29 bm. o godz. 9 rano (bezpłatnie).

Koło Absolwentów szkół handlowych urzęda w środę wycieczkę do Fordonu i Ostromecka. Uprasza się członków o liczne przybycie.

Koło Absolwentów szkół handlowych. Walne zebranie w poniedziałek, 27 bm. o g. 7.30 w sekretarjacie koła przy ul. Mostowej. Na porządku dziennym wykład o Szwajcarii. O liczny udział członków prosi zarząd.

Lekcja kółka śpiewackiego „Zorza” w poniedziałek, 27 bm. o godz. 7 wiecz. w salce parafjalnej. Z powodu zbliżającego się występu uprasza się o przybycie wszystkich druhen.

Zebranie Polsk. Zw. Kolejowców, Koła Ruchu dnia 27 bm. (poniedziałek) o godz. 18.30. Na porz. dziennym sprawa zjazdu i zabawy.

Cech fryzjerów i perukarzy. Zjazd okręgowy (okręg Bydgoszcz) odbędzie się w poniedziałek, 27 bm. w „Ognisku” o godz. 5 po poł. Uprasza się prócz delegatów o liczny udział członków cechu.

Tow. Filalistów w Bydgoszczy prosi o przybycie członków na zebranie we wtorek, dnia 28 bm. o godz. 20 w Resursie Kupieckiej (salka klubowa). Goście i sympatycy mile widziani. Między innymi, losowanie premii.

— IV drużyna harcerska żeńskiej szkoły wydziałowej składa najserdeczniejsze podziękowanie WP. kupcom za ofiarowane fanty na loterię harcerską, jakoteż tym W. Paniom, które nie szczędziły czasu i trudu dla zebrania fantów. Dzięki tej ofiarności i staraniom może drużyna urzeczywistnić wyjazd na kolonje wakacyjne.

Komunikat Czytelni dla kobiet.

Zarząd kościoła w Siernieczku za pośrednictwem p. Cichosławskiego zaprasza Panie z Czytelni na uroczystość kościelną w Siernieczku, która odbędzie się w środę 29 bm. o godzinie 10,30 w kościele w Siernieczku.

Poniżej program: 1) Odjazd statkiem z muzyką (przystań koło urzędu pocztowego), dnia 29 bm. o godz. 9 rano. 2) Nabożeństwo w kościele o godz. 10,30 rano. 3) Wspólna pamiątkowa fotografia i przemowa. 4) Odjazd statkiem z Siernieczka o godz. 12. 5) Jako wstęp dobrowolne datki na zakup książek do czytelnicy robotniczej przy kościele w Siernieczku. Zachęcamy i prosimy Panie o wzięcie udziału w uroczystości. Zarząd.

PROGRAMY RADJOFONICZNE.

WTOREK, 28 CZERWCA.

WARSZAWA 10 kw. 1111 m. 12,00—15,00. Komunikaty gospodarcze i meteorologiczne. 15,20—16,35. Przerwa. 16,35—17,00. Odczyt p. t. „Znaczenie święta narodowego Jugosławii Vidovdan”. 17,00—17,15. Rozmaitości. 17,15. Transmisja z Poznania. 19,20—19,45. Odczyt p. t. „Bitwa na Kossowem polu”. 19,45—20,10. Odczyt p. t. „O współczesnej Jugosławii”. 20,10—20,25. Komunikat rolniczy. 20,25—20,30. Przerwa. 20,30. Transmisja z Krakowa. 22,00. Komunikat lotniczo-meteorologiczny, sygnał czasu, nadprogram, komunikaty PAT. 22,30—23,30. Transmisja muzyki tanecznej z restauracji „Rydz”.

KRAKÓW 422 m. 12,00. Uroczystości pogrzebowe J. Słowackiego na Wawelu.

POZNAN 270,2 m. 14,00. Komunikaty giełdowe. 17,15—17,40. Odczyt o Słowackim z powodu przeniesienia zwłok na Wawel. 17,40—19,20. Program poświęcony czci dla Słowackiego. 19,20—19,35. Nadprogram wygłosi p. Ryll. 19,35—19,50. Komunikaty gospodarcze.

19,50—20,15. Lekcja języka angielskiego, wykłada lektor U. P. dr. M. Arend. 20,15—22,15. Koncert wieczorny. Udział biorą: Natalia Padlewska (fortepian), Tad. Szulc (skrzypce), prof. Fr. Lukaszewicz (akomp.). 1) Paderewski: a) Warjacje a-moll, b) Legenda. 2) Szymanowski: 3 Etudy. 3) Różyczki: Dwa tańce polskie. 4) Utwory skrzypcowe. 5) Chopin: a) Sonata h-moll, b) Walc as-dur, c) Mazurek fis-moll, d) Mazurek a-moll, e) Nokturne c-moll, f) Preludjum b-moll. 22,15—22,30. Przerwa, ewent. komunikaty. 22,30—24,00. Transmisja muzyki tanecznej z „Palais Royal”.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Table with financial data for Poznań, 25 czerwca 1927 roku. Columns include instrument type (e.g., 5 proc. Pożyczka konwersyjna), value, and price. Includes sections for bank and industrial stocks.

Bank Polski płacił dnia 27 czerwca za:

Table showing exchange rates for various currencies: dolary amerykańskie (8,88), funty szterlingów (42,24), franki szwajcarskie (171,35), etc.

Agentury „Dziennika Bydgoskiego” na miasto i przedmieścia.

Large table listing agents for the Bydgoszcz newspaper across various districts and streets, including names like Aleje Mickiewicza, Błonia 1, etc.

Przetarg ofertowy.

Towarzystwo Mieszkaniowe w Bydgoszczy zamierza wydać w drodze przetargu publicznego do wykonania:

1. **Odnowienie tynku zewnętrznego fasady** budynku przy ul. Chrobrego 24-26 i ul. Pomorskiej 20-21 naroż.
2. **Odnowienie tynku zewnętrznego fasady** budynku przy ul. Garbary 18.
3. **Odnowienie tynku zewnętrznego fasady** budynku przy ul. Garbary 19.

Slepe kosztorysy otrzymać można w biurze Towarzystwa Mieszkaniowego przy ul. Libelta 11 parter każdy po 1,— zł li tylko we wtorek 28. VI. 1927 r. w godzinach urzędowych od 18—20 (po południu).
 Tamże udzielać się będzie potrzebnych wyjaśnień.
 Oferty należy złożyć w zamkniętych kopertach i zaopatrzyć w odpowiedni napis do 1. VII. 1927 r. do godziny 18 (po południu) w wyżej podanym biurze Towarzystwa Mieszkaniowego.

O tej samej godzinie nastąpi otwarcie ofert.
 Towarzystwo Mieszkaniowe zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru pomiędzy oferentami.
 Bydgoszcz, dnia 25 czerwca 1927 r.

Towarzystwo Mieszkaniowe.
 Zarząd: (—) Karczmarek. (—) Biskupski. (—) Zabielski.

ODCISKI
 ZGRUBIĄŁA SKÓRA I BRODAWKI
 USIWA BEZ BÓLU I BEZPOWRODNI
KLAWIOL
 FABRYKA CHEMICO-FARMACEUTYCZNA
 AP. KOWALSKI
 WARSZAWA

Konkurs.

Magistrat powiatowego miasta Międzychodu ogłasza niniejszym konkurs na stanowisko

Dyrektora Miejskiego Gimnazjum typu humanistycznego.

O wymienioną posadę mogą się ubiegać kandydaci, posiadający pełne kwalifikacje nauczycielskie, określone w ustawie z dnia 26 września 1922 r. (Dz. U. R. P. nr. 90 poz. 828).

Do posady przywiązane jest uposażenie odpowiadające w zupełności uposażeniu dyrektorów gimnazjów państwowych oraz wolne bardzo dogodnie mieszkanie, piękny duży ogród, opał i światło jakoteż 25% dodatku komunalnego.

Dla objaśnienia dodaje się, że zakład jest rozwijającym, posiadając będzie w nowym roku szkolnym cztery klasy koedukacyjne typu humanistycznego. Na razie znajduje się jednake w stadium reorganizacji, której dokonanie będzie głównym obowiązkiem nowego kierownika, przyczem Magistratowi zależy na tem, ażeby zakład uzyskał prawo publiczności.

Jednocześnie ogłasza się konkurs na

cztery posady nauczycieli

jęz. polskiego, łacińskiego, matematyki, fizyki i geografii, którym przyznaje się te same pobyry, co nauczycielom w szkołach średnich państw. wraz z dodatkiem komunalnym w wysokości 15%.

Reflektuje się tylko na siły z pełnymi kwalifikacjami naucz. Stanowiska te będą do objęcia od dnia 1-go września r. b. Należyście udokumentowane podania wnosić należy do Magistratu miasta Międzychodu w terminie do dnia 1 sierpnia 1927. (14423)

Magistrat

(—) Milczyński, burmistrz w z.

Kantorzystkę

władająca także językiem niemieckim, obeznaną z książkowością i pisaniami na maszynie, poszukujemy zaraz. Piśmienne oferty z odpisami świadectw i referencjami oraz podaniem pensji upraszają (14483)

T. Szmelter i F. Wesołowski, Stary Rynek 19.

Świeża

cebula morską

najlepszy środek na szczyry nadeszła. (14490)

Wilhelm Heydemann, Gdańska 20

Pamiętajcie o bezrobotnych!

Cena ogłoszeń: 20 groszy za wiersz szer. 38 mm. Za reklamy na stronie przed ogłoszeniami 50 gr., w tekście na drugiej i trzeciej stronie 90 gr., na dalszych stronach 75 gr. za wiersz szer. 67 mm. Drobne ogłoszenia słowo tytułowe 20 gr., każde dalsze 10 gr.; dla poszukujących pracy oraz na nekrologi 20% niżki. Przy powtórzeniu ogłoszeń udziela się rabatu. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie niżki upadają. — Ogłoszenia zagraniczne 25% dopłaty. — Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca o 20% drożej. Za terminowe umieszczenie i przepisane miejsce administracja nie odpowiada. — Miejsce płatności: Bydgoszcz. — Konta bankowe: Bank Związku Spółek Zarobkowych, Bank Ludowy, Bank Gospodarstwa Krajowego, Bank M. Stadthagen. — Konto czekowe: P. K. O. 203713 Poznań.

Wydawca, nakładem i czcionkami: Drukarnia Bydgoska Sp. Akc. w Bydgoszczy. — Redaktor odpowiedzialny Henryk Ryszewski w Bydgoszczy.

Za złożone mi życzenia z okazji
50 letniego
 jubileuszu zarodowego i istnienia mej firmy składam na tej drodze roszystkim
najszczerze podziękowanie.
Rudolf Weissig
 Bydgoska Fabryka Parasoli.

FLIT
 niszczy
 Muchy, Komary, Mole,
 Pluskwy, Karaluchy
 i inne owady i ich zarodki.

14448 Sprzedaż Hurtowa Flitu na Pomorze
Standard Nobel w Polsce. — Bydgoszcz, Promenada 27.

Z okazji Kongresu Nauczycielstwa Polskiego
 odbyć się mającego w Gdańsku od 2—5 lipca br. polecamy:
Plecaki 1,75 G. (14446)
 Piłki tenisowe . . 2,50 G. || Prasy do rakiet . . 3,00 G.
 Torebki do rakiet . 1,75 G. || Trzewiki tenisowe . 3,90 G.
 Odbijacze tenisowe 15,00 G.
 Siecie tenisowe . . 39,00 G.
 Piłki nożne, kompl. 5,60 G.
 Trzewiki do gimnast. 1,75 G.
 Spodenki do gimnast. 1,35 G.
 Ubranka do gimnast. 4,75 G.
 Kamizelki korkowe do pływania . . 3,75 G.
 Kepy kąpielowe 0,60 G.
Bajecznie tanio:
 Konfekcja męska, konfekcja dla dzieci, artykuły męskie.

CARL RABE
 DANZIG ZOPPOT
 Langgasse 52. Seestrasse 48.

Ważne dla Torunia!

Filja „Dziennika Bydgoskiego”
Toruń, ulica Mostowa nr. 17.
 przyjmuje przedpłatę na „Dziennik Bydgoski”
ogłoszenia, druki i wszelkie prace wchodzące w zakres introligatorstwa. (1858)

Agentury „Dziennika Bydgoskiego” w Toruniu:

W Śródmieściu:
 p. Rejmoniak, ul. Warszawska 8, skład towarów kolonialnych
 p. Habich, ul. Prosta 35, skład papieru

Przedmieście Bydgoskie:
 p. Szulc, ul. Mickiewicza 59, skład papieru
 p. Rzeka, ul. Mickiewicza 92, skład wyrobów tytoniowych
 p. Kamiński, ul. Sienkiewicza 29, skład kolonialny.

Przedmieście Mokre:
 p. Łaniecka Z., Wodna 29
 p. Gębarski, Jana Olbrachta 3, skład kolonialny
 p. Kamiński Dominik, ul. Kościuszki 77.

Podgórze:
 p. Kruszyński, ul. Główna 12, księgarnia
 p. Leiser M., ul. Parkowa 27, skład kolonialny
 Rudak, Spółdzielnia Centralnej Szkoły Strzelniczej.

Przyjmują również abonament „Dziennika Bydgoskiego” na lipiec.
 Odbierać można nasze pismo w filji o godz. 15, — w agenturach o godz. 16-tej.

REKLAMA

w „DZIENNIKU BYDGOSKIM”
 ODNOSI NAJLEPSZY SKUTEK!

Kupię dom w Toruniu lub Bydgoszczy, dobrym punkcie wprost od właściciela. Wpłata do 12 tyś. zł. Szczegółowe oferty prosi nadesłać: Toruń, Krasińskiego 50 W. Kawecki. (14370)

CZEKOLADY TA Goplandy SA
NAJLEPSZE

Z składnicy natychmiast korzystnie do oddania: używane, bardzo dobrze utrzymane maszyny młynarskie fabrykatu Seek M. inn.: maszyna do ostrobania (Spitz- u. Schälmaschine), maszyna z szczotkami czaj. (stehende Egenbürstmaschine), maszyna do odkażania młochów, maszyna do mieszania mąki Exhauster, Walzenstuhl 60/85 z wałec rezerwową, 1 kompletne franc. urządzenie do przemiatu oraz sichtmaszyny i cylinder. C. Müller, budowa młynów, artykuły dla młynarzy oraz zakład rytów. wałc. Danzig-Langfuhr, Hochstrass 18/24. Telefon 41434. (14237)

**Farby — Pokost — Lakier
 Pendzle — Klej — Szelak**
 poleca hurtownie i detalicznie
A. B. Lewandowski
 12197) **Drogerja**
 Bydgoszcz, ulica Długa 41. Telefon 311.

Całkowite urządzenie do
fabrykacji zeszytów (kajet)
 korzystnie do sprzedania. Zgłoszenia uprasza się do Reklama Polska, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 6 pod „Z. W.” (14149)

Obuwie

w najlepszych gatunkach i wielkim wyborze po cenach najprzystępniejszych poleca (14454)
M. Błaszkiwicz, Plac Piastowski.
 Proszę się przekonać.

Fabrykacja czapek
 urzędniczych, wojskowych i szkolnych. **Przybory mundurowe** poleca
H. Bunn i Syn,
 Bydgoszcz, Gdańska 153.
 Wysyłka pozamiejscowa.

Nauki

księgowości, stenografji i korespondencji udziela (F-6963)
G. Vorreau,
 rewizor ksiąg,
Jagiellońska nr. 14.

Kupuje

każdą ilość jaj, płacąc najwyższe ceny. Józef Goldrei, Gdańsk, Malergasse nr. 3. Tel. 26325. (14453)

POSADY WOLNE

2 iormiarzy
2 modelarzy
 na stałą pracę poszukują zaraz (14273)
Zakłady Przemysłowe w Niezychowie
 Sp. z ogr. o. p. Białośliwie powiat Wyrzysk.
 Do oddziału konfekcji damskiej poszukuje od 1. 7. lub 1. 8. (14294)

Drogerja

jedyna w miejsu, polącz. z składem kolonialnym, obszernem mieszkaniem, dużym ogrodem, śpiczrzem itd. do **wydzierżawienia** w mieście Skarszewy. pow. Kościerzyna. (14413)

Skład porcelany i szkła

nadaający się także na inne przedsięwzięcia z mieszkaniem w tej samej kamienicy, do **wydzierżawienia.**
 Zgłoszenia do **A. Gockowskiej** Świecie n. W., Pocztowa 3.

Odwies

oddajemy wagonowo jakoteż (14105) w mniejszych ilościach
Kruczyński & Ska.
 Bydgoszcz, Grunwaldzka 142.
 Tel. 1323 i 1333.

Ogród Resursy Kupieckiej ul. Jagiellońska nr. 25
 Codziennie 14389
DANCING.